

Uchwała Nr XXXVII.265.2013

Rady Gminy Zagrodno

z dnia 30 grudnia 2013r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U.2001.142.1591 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1, ust. 2 i ust. 5 oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz.U.2012.1356 z późn. zm.), art. 10 ust. 1, ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (j.t. Dz.U.2012.124),
Rada Gminy Zagrodno uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014 dla Gminy Zagrodno w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

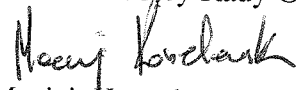
§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zagrodno.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2014 roku.

Wiceprzewodniczący Rady Gminy

Maciej Koszelowski

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII na rok 2014

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2014 rok zwany dalej Programem, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki alkoholizmu i narkomanii oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu czy używania środków odurzających, a zmniejszenia zjawiska przemocy w rodzinie.

Podstawę prawną opracowania programu stanowi:

- 1) **Art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** (tekst jednolity Dz.U.2012.1356 z późn. zm.) zgodnie z którym realizacja zadań tj.: zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 tej ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 2) **Art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii** (tekst jednolity Dz.U.2012.124) zgodnie z którym organ wykonawczy gminy opracowuje projekt gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, uwzględniając kierunki działań wynikające z *Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii* oraz

zadania określone w art. 2 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy, tj. działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych oraz ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;

- 3) Zgodnie z **art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** (Dz.U.2005.180.1493 z późn. zm.) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004r. *o pomocy społecznej* (tekst jednolity Dz.U.2013.182 z późn. zm.) lub *ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (...)

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z w/w ustaw, które dostosowane są do lokalnych potrzeb i celów. Związane są przede wszystkim z posiadanymi zasobami finansowymi, a także możliwościami prowadzenia określonych działań w oparciu o lokalne zasoby instytucjonalne i osobowe oraz niezbędne zaangażowanie ze strony podmiotów zewnętrznych. Program skierowany jest do wszystkich grup społecznych w jakikolwiek sposób związanych z problemem uzależnień, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia. Inicjatywy realizowane w ramach Programu skierowane są do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych uwikłanych w problemy wynikające z nadużywania alkoholu, bądź narkotyków czy doświadczonych przemocą w rodzinie. Program jest kontynuacją i rozwinięciem działań podejmowanych przez gminę w latach ubiegłych, uzupełniony o zdobyte doświadczenia. Te zaś potwierdzają, iż działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych należy prowadzić łącznie z działaniami zapobiegającymi zjawisku narkomanii, bowiem zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży najczęściej występują równocześnie, a przesłanki sięgania po alkohol jak i po narkotyki są często identyczne. Według badań naukowych istnieją dowody na to, iż picie alkoholu często poprzedza sięgnięcie po narkotyki, inaczej mówiąc „toruje drogę” do używania nielegalnych substancji psychoaktywnych. Ponadto picie alkoholu lub odurzanie się narkotykami współwystępuje z zachowaniami agresywnymi i przestępczymi.

Realizacja niniejszego Programu, winna przebiegać w ścisłej współpracy różnych podmiotów poczynając od: **placówek oświatowo-wychowawczych, poprzez pomoc społeczną, służbę zdrowia, instytucje strzegące porządku publicznego i przestrzegania prawa, aż do organizacji pozarządowych**, które to poprzez swoje doświadczenie i zaangażowanie stanowią integralną część systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Osoby odpowiedzialne za kształtowanie lokalnej polityki społecznej mają świadomość, że należy i trzeba pomagać osobom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym, przemocą w rodzinie. Główny nacisk należy kłaść na pomoc dzieciom i młodzieży z rodzin

dotkniętych problemem. Pomagać to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne formy spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną i konfliktową, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się” substancjami uzależniającymi. Uczuć umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia.

Rozdział I.

Diagnoza sytuacji w gminie w aspekcie problemów uzależnień i przemocy domowej

Gminę Zagrodno zamieszkuje 5610 osób (stan na 30.11.2013 r.) i obejmuje swoim zasięgiem 10 miejscowości.

W Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych jest 465 osób bezrobotnych w tym 229 kobiet. Zasiłek dla bezrobotnych pobiera 65 osób w tym 27 kobiet (stan na 30.06.2013 r.). Stopa bezrobocia w powiecie złotoryjskim rejestrowana na koniec września 2013 roku wyniosła 26,6%.

W gminie funkcjonuje Zespół Szkolno – Przedszkolny w Zagrodnie w skład którego wchodzi : Samorządowe Przedszkole, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Zagrodnie z trzema filiami: w Brochocinie, Olszanicy i Radziechowie oraz Gimnazjum w Zagrodnie, w których uczy się 481 uczniów.

Według danych Policji w okresie od stycznia do listopada 2013 roku zatrzymano 28 osób do wytrzeźwienia w policyjnym areszcie, z tego 24 osoby z interwencji domowych. W okresie tym przeprowadzono również 106 interwencji domowych. Założono 13 „Niebieskich kart”. Zespół Interdyscyplinarny działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zagrodnie wykazuje, że w 12 rodzinach występuje przemoc domowa, 28 osób doświadcza przemocy w tym 6 dzieci; 13 osób określanych jest jako sprawcy przemocy.

Z danych za I półrocze 2013 roku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że 183 rodziny w tym 512 osób żyje w ubóstwie, tj. 9,13 % ogółu mieszkańców. Z powodu alkoholizmu z pomocy korzystało 14 rodzin tj. 30 osób.

Do Punktu Konsultacyjnego mieszczącego się w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Zagrodnie w okresie od stycznia do czerwca 2013r. zgłosiło się 17 osób uzależnionych, odbyło się z nimi 30 spotkań oraz zgłosiło się 5 osób współuzależnionych i odbyło się z nimi 16 spotkań.

Do Punktu zgłosiło się również 6 osób z przemocy domowej. Terapeuta pracujący w Punkcie Konsultacyjnym przeprowadził 12 wizyt w domach.

Z informacji Punktu Konsultacyjnego w Zagrodnie wynika, że odnotowano :

- a) zwiększenie liczby przypadków zgłoszeń osób uzależnionych i współuzależnionych.
- b) stałe obniżanie się wieku osób spożywających alkohol (z obserwacji i sondaży dzieci i młodzieży szkoły podstawowej i gimnazjum dostrzega się negatywne zjawisko pierwszych kontaktów z alkoholem, jak również z narkotykami).

Rozdział II.

Priorytety, cele i zadania Programu

I. Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.

Cele:

1. Poszerzanie oferty realizowanych programów posiadających rekomendacje;
2. Promowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego;
3. Poszerzanie wiedzy społeczności lokalnej ukierunkowanej na zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie;
4. Poszerzanie wiedzy rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci;
5. Zwiększanie kompetencji osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości alkoholu i środków psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych;

Zadania:

1. Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych;
2. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
3. Prowadzenie edukacji skierowanej do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mającej na celu zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie;
4. Szkolenie rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci;
5. a) Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych;

- b) Prowadzenie cyklicznych działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w Szkołach Podstawowych i Gimnazjum na terenie gminy.

II. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i psychologicznej dla dzieci, młodzieży oraz członków rodzin z problemem uzależnień i przemocy domowej.

Cele :

1. Stwarzanie warunków do prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową, wyrównywanie ich szans oraz zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i psychologicznej poprzez:
  - 1.1. Działalność Punktu Konsultacyjnego obejmującą w szczególności:
    - nawiązanie życzliwego, nie oceniającego kontaktu z klientem,
    - informowanie o możliwości podjęcia leczenia w placówce leczenia odwykowego,
    - motywowanie do leczenia,
    - udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu,
    - rozpoznanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach jej powstrzymania,
    - uruchomienie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej,
    - posiadanie dobrej orientacji na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu gminy i innych instytucji, które mogą zaangażować się w profesjonalną i systemową pomoc dla klientów punktu,
    - prowadzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz dla osób współuzależnionych.
2. Stwarzanie możliwości wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową;
3. Zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
4. Zwiększanie kompetencji osób pomagających dzieciom i pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień oraz przemocą domową;

Zadania:

1. a) Dążenie do powstania świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych;
- b) Wspieranie istniejących klubów abstynenckich;
- c) Wspieranie organizacji spotkań integracyjnych dla podopiecznych klubów abstynenckich.

2. Wspomaganie w organizacji kolonii letnich z programem profilaktycznym (alkohol, narkotyki, przemoc) dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Zagrodno;
3. Wspomaganie w zagospodarowaniu czasu wolnego dla dzieci i młodzieży jak również dorosłych poprzez dofinansowywanie zajęć rekreacyjno-sportowych, konkursów, festynów, zawodów sportowych, pikników rodzinnych, olimpiad, zabaw choinkowych, na bazie świetlic wiejskich, szkół podstawowych, gimnazjum, Klubów Sportowych, Gminnej Biblioteki Publicznej oraz doposażenie w sprzęt sportowy, udział w kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł”.
4. Szkolenie osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą domową;
5. Szkolenie rodziców w ramach warsztatów umiejętności wychowawczych przygotowujących do wychowywania dzieci bez przemocy.
6. Prowadzenie punktu konsultacyjnego oraz zajęć edukacyjnych i grup wsparcia dotyczących szkodliwości substancji psychoaktywnych;
7. Prowadzenie działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom, młodzieży i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą domową;

III. Ograniczanie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz doświadczeń związanych z przemocą.

Cele:

1. Zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz dla ofiar przemocy domowej;
2. Zwiększanie wiedzy na temat szkód wynikających z picia szkodliwego i uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz na temat przemocy w rodzinie, jak również wspieranie instytucji z terenu Gminy Zagrodno zajmujących się problematyką uzależnień, w tym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadania:

1. a) Dofinansowywanie prowadzonych programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych, ofiar przemocy domowej a także sprawców przemocy domowej;
- b) Szkolenie osób pracujących z osobami stosującymi przemoc oraz doświadczającymi przemocy;

2. a) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących działania alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz stosowania przemocy;
- b) Wspieranie instytucji z terenu Gminy Zagrodno w zakresie zakupu drobnego wyposażenia np. alkomatów lub narkotestów;
- c) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii;
- d) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie.

IV. Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych.

Cele:

1. Ograniczanie dostępności do napojów alkoholowych poprzez określanie limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Zagrodno, miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz wprowadzenia zakazu sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych w niektórych miejscach i obiektach na terenie Gminy Zagrodno ze względu na ich charakter (w odrębnych Uchwałach Rady Gminy).
2. Monitorowanie sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Zagrodno.

Zadania:

1. Opiniowanie wniosków, projektów uchwał oraz przygotowywanie projektów Uchwał Rady Gminy Zagrodno w przedmiotowym zakresie;
2. a) Sprawowanie kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- b) Prowadzenie badań dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych np. pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim;
- c) Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych pod kątem obowiązujących przepisów prawnych, jak również sprzedaży alkoholu nieletnim.

W zakresie realizacji **Priorytetu IV** podejmowana będzie współpraca z Komendą Powiatową Policji w Złotoryi, komórką Urzędu Gminy zajmującą się działalnością gospodarczą oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, w zakresie prowadzenia wspólnych kontroli przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz nietrzeźwym a także przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi, w tym zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz przeprowadzania kontroli w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Rozdział III.

Realizatorzy i współrealizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, działająca w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi działająca w zakresie:
  - a) koordynowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie Gminy Zagrodno,
  - b) przeprowadzania kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Zagrodno,
  - c) występowania z wytyczeniem priorytetów gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
  - d) wydawania opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami Rady Gminy Zagrodno, będących podstawą do uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
  - e) współpraca z innymi organami administracji państwowej i samorządowej oraz organizacjami społecznymi, związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
2. Inne podmioty, którym zlecone są zadania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych i przemocy w rodzinie między innymi:
  - a) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagrodnie
  - b) Punkt Konsultacyjny przy GKRPAiPN w Zagrodnie
  - c) Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
  - d) Szkoły Podstawowe i Gimnazjum z terenu Gminy Zagrodno
  - e) Zakłady Opieki Zdrowotnej działające na terenie Gminy Zagrodno
  - f) Komenda Powiatowa Policji w Złotoryi
  - g) Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej w Złotoryi
  - h) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Złotoryi
  - i) Inne jednostki organizacyjne Gminy Zagrodno

Rozdział IV.

Środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

Źródłem finansowania zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii są środki finansowane z budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Członkowie Komisji wynagradzani są za udział w pracach komisji. Zakres tych prac wynika z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Wysokość wynagrodzenia ustala się w wysokości 10 % minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na dany rok przez Radę Ministrów. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie listy obecności.

Ustala się, że członkowie GKRPAiPN uczestniczący w szkoleniach, naradach i sprawach związanych z problematyką przeciwdziałania alkoholizmowi, które odbywają się poza Gminą Zagrodno oraz na terenie Gminy Zagrodno (dotyczy kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych) - otrzymują zwrot kosztów podróży plus dietę na zasadach obowiązujących przy podróżach służbowych pracowników zatrudnionych w samorządowych jednostkach sfery budżetowej na terenie kraju, na podstawie przedstawionego polecenia wyjazdu służbowego.

Postanowienia końcowe

1. Zadania realizowane w programie będą podlegały monitorowaniu i ewaluacji programowej.
2. Harmonogram wydatków na realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii ustala corocznie Wójt Gminy Zagrodno.